

РЕШЕНИЕ

№ 1219

гр. Пловдив, 11.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XIV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анна Ив. Иванова

Членове: Иван Ал. Анастасов

Цвета Б. Борисова

при участието на секретаря Валентина П. Василева
като разгледа докладваното от Иван Ал. Анастасов Въззивно гражданско дело № 20235300501506 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба от Т. Н. Д. против решение № 1791/24.04.2023г. по гр.д.№ 590/2023г. на ПдРС, XVI гр.с., с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя против Прокуратурата на Република България искове за осъждане на ответника да му заплати сумата от 4000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди вследствие на наказателно преследване срещу него по ДП № 60/2020г. по описа на *** РУ на МВР- Пловдив, за престъпление по чл.343б ал. 3 от НК, което впоследствие е прекратено, както и сумата от общо 1249, 85 лева- обезщетение за имуществени вреди, претърпени от същото наказателно производство, изразяващи се в направени разходи, както следва: за лабораторни изследвания- 84 лева; за билети за градски транспорт- 108 лева; за използвани таксиметрови услуги- 747, 85 лева; за гориво- 200 лева; за платформа за регистрация на автомобил- 50 лева и за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“- 60 лева, ведно със законната лихва върху сумите, считано от 16.01.2023 г. до окончателно им изплащане. Във въззивната жалба се сочи, че обжалваното решение е неправилно и незаконосъобразно, при правилно изяснена фактическа обстановка РС погрешно приел, че жалбоподателят не е претърпял твърдените от него вреди, тъй като не бил привлечен в качеството на обвиняем. Сочи се също така, че и неимуществените и имуществените вреди са доказани изцяло по основание и по размер. Иска се отмяна на решението и постановяване на друго такова, с което исковете да бъдат уважени изцяло. Не са заявени доказателствени искания.

От Прокуратура на Република България оспорват въззивната жалба като неоснователна.

ПОС, XIV гр.с., като се запозна с материалите по делото, намира следното:

По гр.д.№ 590/2023г. на ПдРС, XVI гр.с. ищецът- жалбоподател в настоящето

въззивно производство, Т. Н. Д. е предявил против Прокуратура на Република България искиове за осъждане на ответника да му заплати сумата от 4000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в следствие на поддържане на незаконно обвинение, както сумата от общо 1249, 85 лева- обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в направени разходи във връзка с незаконното обвинение, ведно със законната лихва върху сумите, считано от 16.01.2023 г. до окончателно им изплащане. В исковата молба се сочи, че към 15 часа на 02.02.2020г. при управление на личния си лек автомобил „Опел Астра“, рег. № ***, в район „****“, гр.Пловдив, Д. бил спрян за рутинна проверка от служители на *** при ОД на МВР- Пловдив. След извършена проверка с техническо средство Drug Check 3000 № *** уредът отчетел, че водачът управлява МПС след употреба на наркотични вещества. Въпреки че той никога не бил употребявал такива, бил отведен за вземане на кръвна проба за изследване. По случая били издадени заповед за задържане за срок от 24 часа по реда на ЗМВР и АУАН, като му се отнело свидетелството за управление на МПС и били свалени регистрационните табели на автомобила. Два месеца по- късно излязъл резултатът от токсикологичната експертиза, която установила, че в кръвта му няма наличие на наркотични вещества. В тази връзка с постановление на прокуратурата от 13.05.2020г. наказателното производство било прекратено. В резултат от задържането му и образуваното досъдебно производство ищецът претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в срам и неудобство пред близки и приятели, било засегнато достойнството му. По време на задържането бил поставен в екстремни условия, нямало добра хигиена, бил в пълна изолация. Бил дълбоко потресен, чувствал се притеснен и обиден, загубил нормалния си сън, вдигнал кръвно. Испитвал и страх от шофиране поради евентуални полицейски проверки. Наред с това, бил претърпял и имуществени вреди. Направил си няколко лабораторни изследвания, за да докаже, че не употребява наркотични вещества, за които заплатил общо сумата от 84 лева. Поради това, че бил лишен от право да управлява МПС, което му било необходимо с оглед работата му като кредитен консултант, се налагало да се движи с такси или да ползва градски транспорт, както и да ангажира свои приятели за придвижване. За билети за градски транспорт бил заплатил сумата от 108 лева, за таксиметрови услуги- 748, 85 лева и за гориво на автомобили на трети лица- 200 лева. Наложило се и да заплати такса пред КАТ във връзка с изтичане на срока на транзитните му номера и за платформа- 50 лева, както и за застраховка „ГО“- 60 лева.

С подадения от Прокуратурата на Р.България писмен отговор на исковата молба исковите се оспорват като неоснователни по аргумент на това, че твърдените неимуществените вреди от задържането по ЗМВР не били последица от действия на прокуратурата. Твърди се също така, че не се установява тези вреди да са пряк и непосредствен резултат от повдигнато обвинение на Т. Д.. Разследването продължило през период от три месеца, който бил максимално кратък, като спрямо Д. не била взета мярка за процесуална принуда, нито пък той бил привлечен като обвиняем. Размерът на вредите бил прекомерно завишен и не съответствал на икономическия стандарт в страната, принципите на справедливостта и установената съдебна практика. Оспорва се и претенцията за имуществени вреди, като държавните такси пред КАТ и за застраховка „ГО“ нямали връзка с воденото разследване. Разходите за лабораторни изследвания били направени по лична инициатива на ищеца, а не били по повод разследването. Транспортните разходи също нямали пряка причинно- следствена връзка с воденото ДП.

Между страните не е налице спор относно фактическите твърдения в исковата молба относно задържането на жалбоподателя за 24 часа, образуваното досъдебно производство и причината за неговото прекратяване, като същите се потвърждават от приетите по първоинстанционното дело писмени доказателства, включително и от материалите по приложената прокурорска преписка № 1151/2020г. по описа на Районна прокуратура- Пловдив / ДП № 60/2020г. по описа на *** при ОД на МВР- гр.Пловдив. Особено съществен за правилното решаване на спора по делото се явява въпросът, дали 24- часовото задържане по чл.72 от ЗМВР следва да се разглежда като част от досъдебното производство, провеждано под надзора и ръководството на Прокуратурата на Р.България. В мотивите към Решение № 95 от 8.05.2011 г. на ВКС по гр. д. № 849/2010 г., III г.о. се приема следното: „ И

в трите случая на задържане - до 24 часа от полицейски орган на лице, до 72 часа от прокурор на обвиняем и когато съдът налага мярка за неотклонение "задържане под стража" - осъществяваната принуда спрямо задържаното лице е идентична, тъй като със задържането лицето се поставя в принудителна изолация от неговите близки и обществото, налага му се определен режим на поведение и се ограничават гарантирани му от Конституцията права - напр. на лична свобода и неприкосновеност, на личен живот, на придвижване, на свобода и тайна на кореспонденцията. Затова, в случаите, когато лицето е оправдано, причинените му в резултат на незаконното задържане под стража неимуществени вреди подлежат на обезщетяване. Редът, по който тези вреди се обезщетяват е по чл. 2, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ, като следващият се за тях размер се включва в общия размер на дължимото обезщетение. По реда на чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ държавата самостоятелно отговаря за вреди само в случаите, когато задържането под стража е изрично отменено като незаконно, като в този случай е без значение по какъв начин се е развило досъдебното и съдебното производство“. Това решение не дава отговор на поставения по- горе въпрос. В Определение № 436 от 16.05.2019 г. на ВКС по гр. д. № 741/2019 г., IV г.о. обаче изрично се приема, че „При извършване на действия по задържане на лице за 24 часа по реда на чл. 72, ал. 1 ЗМВР пасивно легитимиран ответник не е Прокуратурата на Р.България, а съответният орган на МВР, чиято отговорност може да се реализира по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ и в този случай компетентен да разгледа спора е административният съд. В разглеждания случай искът е предявен срещу Прокуратурата на Република България. Процесуалната легитимация се определя от ищеца. Като е приел, че искът е допустим, но неоснователен поради липса на пасивна легитимация на Прокуратурата на РБ да отговаря за претърпени неимуществени вреди от полицейското задържане за 24 часа, въззивният съд не се е отклонил от практиката на ВКС“. В тази връзка следва да се посочи, че задържането по чл.72 от ЗМВР е извънпроцесуално действие, тъй като същото не е уредено в НПК като част от действията по разследване в рамките на досъдебното производство. Съгласно чл.212, ал.2 от НПК, досъдебното производство се счита за образувано със съставянето на протокола за първото действие по разследването, когато се извършва оглед, включително освидетелстване, претърсване, изземване и разпит на свидетели, ако незабавното им извършване е единствената възможност за събиране и запазване на доказателства, както и когато се извършва обиск при условията и по реда на чл. 164. Изброяването на действията е изчерпателно и 24- часовото полицейско задържане не е измежду тях. Аргумент в подкрепа на горния извод е и разпоредбата на чл. 164, ал.1, т.1 от НПК, съгласно която претърсване на лице в досъдебното производство без разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд или от първоинстанционния съд, в района на който се извършва действието, се допуска при задържане. Има се предвид именно законосъобразно и в съответствие с изискванията на чл.5 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи задържане по чл.72 от ЗМВР, като самото задържане не е част от процесуално- следственото действие, а само предпоставка за извършването му, без предварително разрешение от съда.

Задържането по чл.72 от ЗМВР не може да бъде отменено от прокурора, тъй като същото, съгласно ал.4 на посочената разпоредба, изрично подлежи на обжалване пред съда. Съгласно чл.212, ал.3 от НПК, разследващият орган, извършил действието по ал. 2, уведомява прокурора незабавно, но не по-късно от 24 часа. Участието на прокуратурата в досъдебното производство започва от момента на уведомяването им за образуването по реда на ал.2 досъдебно производство. Дори обаче уведомяването да е извършено едновременно с издаване на заповедта за задържане, както беше посочено по- горе прокурорът не разполага с правомощие за отмяната ѝ и то именно по причина на това, че задържането е извънпроцесуално действие и се осъществява и контролира по реда на ЗМВР, а не по този на НПК. Що се отнася до съставянето на жалбоподателя на АУАН, отнемане на свидетелството му за управление на МПС и сваляне на регистрационните табели на автомобила му / временно спиране от движение на пътното превозно средство/, то тези действия са извършени от служител на Сектор *** при ОД на МВР- гр.Пловдив и по реда на Закона за движение по пътищата / по- конкретно на основание чл.171, т.1 и т.2, вр. чл.172,

ал.3 и ал.4 от ЗДвП/. Същите не са част от досъдебното производство и не попадат под контрола на прокуратурата, поради което същата не носи отговорност за евентуално претърпените от жалбоподателя вреди от това, че е бил лишен от възможността да управлява и ползва автомобила си.

По отношение на самото досъдебно производство следва да се отбележи, че жалбоподателят не е привлечен в качеството на обвиняем и спрямо него не е взета мярка за неотклонение. На 27.04.2020г. същият е разпитан като свидетел. В исковата молба не са изложени твърдения и доводи за изживени от жалбоподателя притеснения и чувство на срам по причина на този разпит. До прекратяване на досъдебното производство спрямо него не са предприети никакви други действия. Ето защо, и без да бъдат обсъждани събраните по първоинстанционното дело доказателства относно размера на неимуществените и имуществените вреди, включително и показанията на свидетеля С. Н., обжалваното решение ще следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Предвид гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА против решение № 1791/24.04.2023г. по гр.д.№ 590/2023г. на ПдРС, XVI гр.с., с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя против Прокуратурата на Република България искове за осъждане на ответника да му заплати сумата от 4000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди вследствие на наказателно преследване срещу него по ДП № 60/2020г. по описа на *** РУ на МВР- Пловдив, за престъпление по чл.343б ал. 3 от НК, което впоследствие е прекратено, както и сумата от общо 1249, 85 лева- обезщетение за имуществени вреди, претърпени от същото наказателно производство, изразяващи се в направени разходи, както следва: за лабораторни изследвания- 84 лева; за билети за градски транспорт- 108 лева; за използвани таксиметрови услуги- 747, 85 лева; за гориво- 200 лева; за платформа за регистрация на автомобил- 50 лева и за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“- 60 лева, ведно със законната лихва върху сумите, считано от 16.01.2023 г. до окончателно им изплащане.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____